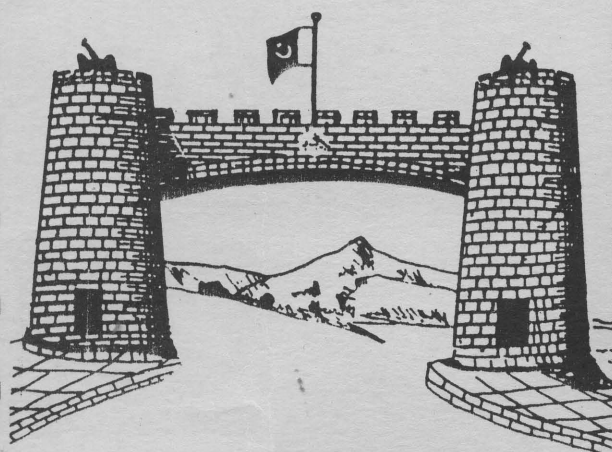

د پښتو رياد

محمد زمان « مزمل »

Ketabton.com

۵

د پېښور یاد

اهداء

ڊا "پيشور ياڊا" قصيده ڊا خير

ڊا رانه او قدر من اديب

امير حمزه سنواري

ته اهداء ڪوم.

هغه جي ڊا لواڙگي ڊا هسڪو ئي

زما ڊا هسڪيولو ڊا بهير ننداري

شاعري ورهنگل ڪره.

شڪريه :

ڊا قدر من قاضي صاحب وفا ڊا نه

منه ڪوم جي ڊا پيشور ياڊا رسالي

به طبعه ڪي ئي ماسره ڊا پيشور

او پيشوريانو به ياڊا ڪي جاڻ

شريڪ ڪر.

مقدمه

دیوه ښار اویا یوه ملت په رابطه شعر او قصیده ویل
اویا دداسي ښار او ملت په ارتباط چي دکلنو کلنورا
هيسي دهغه سره داستعمار په خوله ددښمني او تر بگني
مستي تراني زموږ په غوږو کي ازانگه کوي څه آسان
کار نه دي داگران کار که اسانه کړي هم دي نو دپاکستاني
ملت بي کچه ښيگړي آسانه کړي چي زما دملت سره ئي
د تاريخ دیوه تور لور په لږ کي تر سره کړه .

زه پو هیږم چي زما دپاره بالذات څو مره گرانه ده
چي ددیورند دي خوا ناخوړلو غوښتو ته پاستي پاڅه کړم
ولي په پیښور کي زما دملت پتمن ژوند زما ویده شجاعت را
ژوندي کړ تر څو زه هم دیوه بیگانه ملت ښيگړه دبي خبره
وگړو ستوغو او پیغورو نو ته تبی نکړم اوداحسان خاوند ته
دافغان دشخي شملي په خوله توریالي مننه وړاندي کړم .

زه پو هېږم چي په پېښور باندي به زه پدي نغده مينه
 دځينو له نظره محاکمه اودځينو نورو له نظره يو بل شان
 ښکاره شم ولي زه خلکو ته هر رنگ چي ښکارم خو ماته
 خپله دپېښور رنگ ډير په زړه پوري دي ما په دي مينه
 باندي ځکه څوک پرکولي نه شي چي ديوې خوا پېښور زما
 په سر ډير ښه او دماکي گاللي اودبلي خوا پېښور
 دفطرت (لومړنۍ او پردي) ښاردي او په دريمه درجه کي
 هغه ازادي چي دلته ليدل کيږي هغه بي ساري او په زړه
 پوري ده داڅوپه ځاي پرېږده چي پېښور هسي دپېښور په
 خاطر دغه مقام نلري ځکه چي افغان داحسان دځاوندانو
 پاس نه شي هيرولي .

ماته که پېښور ددي وډ گرځيدلي چي دمره زړه پري و
 بايلم نو ما چي کابل پرېښود نو طهران مي وليد او رياض
 هم . هغه تهران چي زما يو نيم مليون بي کوره يي دکمون
 دشره ۱۵ کاله خوندي کړل اوهغه رياض چي په هر کور
 کي ئي زما ديتيمانو مقرره کومک مياشت په مياشت بيليري
 ولي ددي سره سره هغه معامله چي په پېښور کي دمهاجر
 افغان سره شوي دهغي حق زما دغه نيمگړي قصيده هم نه
 شي پوره کولي او هغه دتاريخ بي ساري ميلمه پالنه ده .

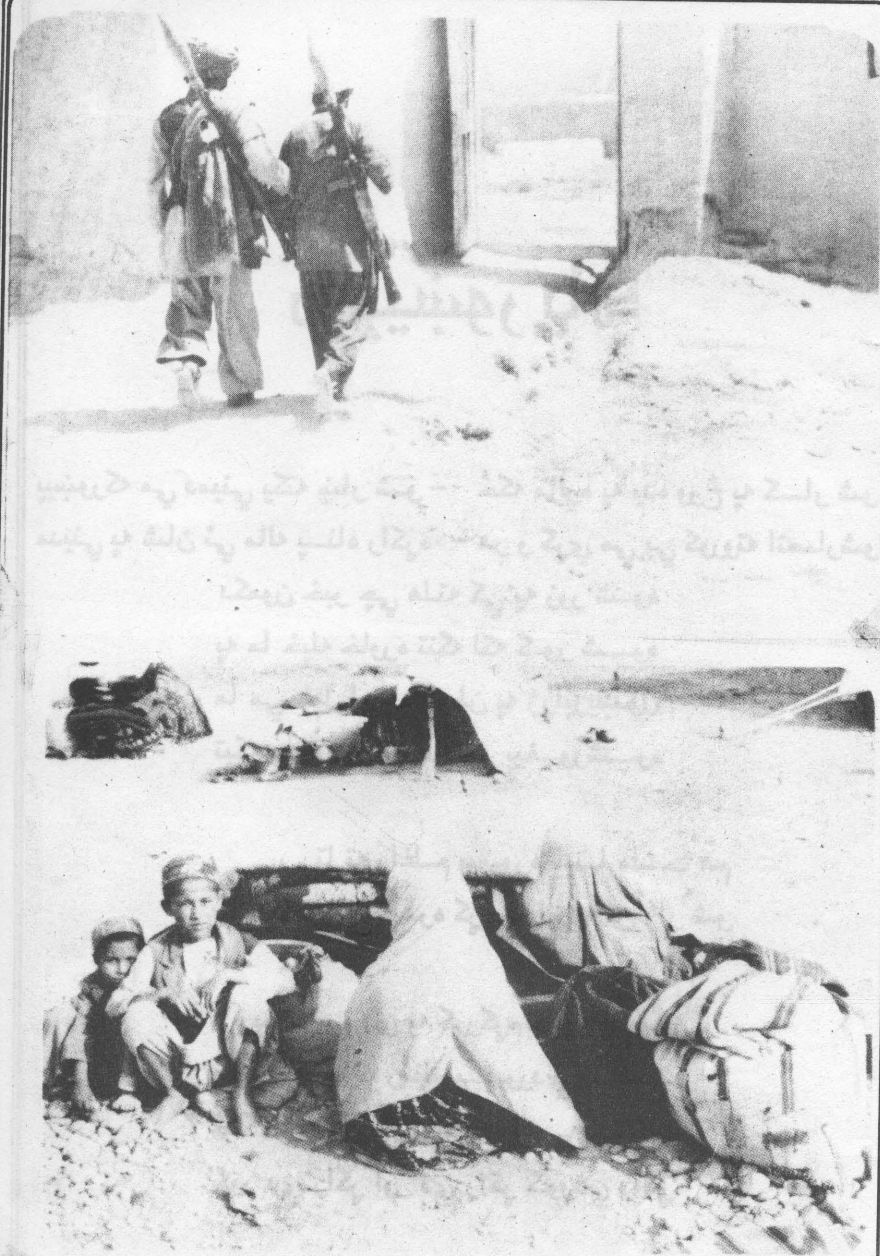
د سياسي اختلاف او خواددري مليونه مهاجرينو په خو ندي کولو کي دهر پېښوري برخه يقيني ده او پدي باب چي چا زياته پا لته کړي هغوي به دکمي پالني دځاوندانو په باب زمو نه دمنني څخه زړه نه تنگوي چي که ښه هر څو مړه کم هم وي خو ښه دي ولي کيسه لنډوم چي زه پېښور ددي واره اوچت گنم او پدي کي زما خبر او شکره هغه د کوشي عام پېښوري او پاکستاني ته متوجه ده چي ددري مليونو په پنځلس کلنه ملميستيا کي ټنډي غونځي هم و نکړي او که نه زه کله د کابل دکمو نستانو خبر په ځان اخلم چي هغوي ووايي چي پدي کار زه دبيگانه وډپاره چو پرکوم . خو زه ... زه چي چا د خپلو بچينانو سره په توره شپه دکوره وايستلم هغه هم پيژنم اودغه دپورند دي خوا مسلمان هم ښه پيژنم چي پوره نيمه پيري مي د روس په لمسه هغه ته دبيگانه په سترگو کتلي ولي هغه زما په بده ورځ دا دخپلو سرو دوستانو په ظلم جنه ورځ په کار ... او ښه په کار راغلل.

کيداي شي اوضاع عوض شي ... په افغانستان کي هم او ضاع بل رنگ واخلي او دلته هم . حکو متو نه خو اوس امريکا جوړوي مخکي روس اوامريکا په دواړو. کيداي شي راتلو نکي حکو متو نه دغه دو ستي خداي مکره په دښمني بدله کړي ... کيداي شي دمهاجرينو نه يو هم دلته پاتي نه شي ... دکمپ خبري ختمي شي ... را

تلو نکي نسل داخاځړه له ياده و پاسي ... او ضاع نوي
رنگ واخلي او بي پاسي خوا ولاړه شي ولي پدي ابتدائي
قصيده غواړم دپاکستاني ملت شل کلن پور په همدي ځاي
پري کړم تر څو دا قصيده ددي دواړو ملتونو ددوستي او
ورورولي ددوام دپاره يو بل سند شي .

زه خپله په پيښورکي ډير کم اشنايان لرم طبيعتاً
دخلکو سره ئي خلطيت نلرم ولي زما دملت سره ددي خلکو
پښتنولي او اسلامي رويي زه پدي کرښه ودرولم او تر څو
ژوندي يم دپيښور او پيښور يانو ياد به زما په زړه کي ژو-
ندي وي .

مزمل ۱۳۷۲/۸/۱۲

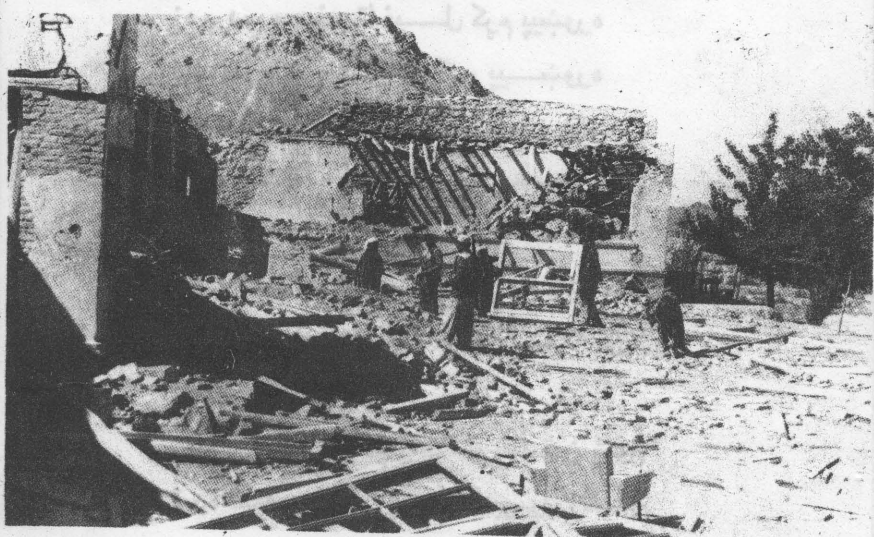
د پيښور يا د

پيښورکه مي دميني يکته ښار شو - ځکه مالره په بده ورځ په کار شو
مديني په شان نې ماله پناه راکړه - هر وگړي مي بي کوروته انصار شو

دکمون خبر چي هلته کي په زور شوه
په ما خپله خاوره تنگه لکه کور شوه
ما مي خپل او خپل وطن په ژړا پريښول
تيکه ماته په وطن کي نور پيغور شوه

تا ته راغلم پيښور ستا ملت هم
زما له هره کړېدلي په تن زار شو

زه بي کوره دي په کورکړم بکړ دي راکړ
پور وږي درته راغلم پوردي را کړ
ځنگلونو او بيدياو دي په آب کړم
کود دي راکړ اوږ دي راکړ گوردي راکړ

زما بچي هم ستادېنو دي پوډوي
پاس دي پيټي اوس زما داوېو بارشو

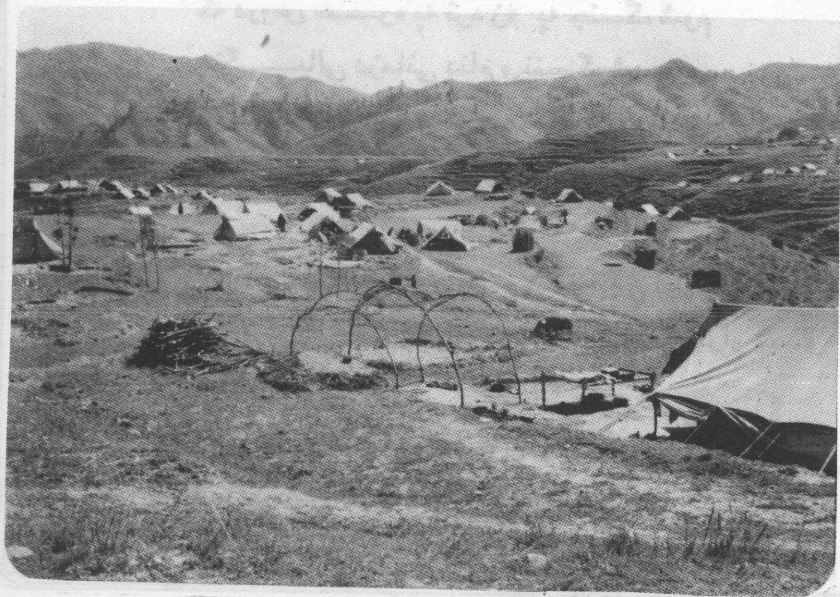
تاته راغلمه دليړيو لارو ستري
پسي لوڅي لرو هلي لکه مري
نه مي کورونه مي کار وبيخ ختلي
دصحرا کړيو و هلي ژرنده کړي

تا په کورکړم تا په کارکړم ټول ملت زما
ستا په مينه دعزت او دروزگار شو

زه پردي وم خوتاخپل کړم پيښوره
مسا فر دي په کابل کړم پيښوره
ما پروڼ چي په تروه ټنډه رټلي
تا په هغه ټنډه ښکل کړم پيښوره

نن چي ستايم خوددي ستايم مگرواږه
خدای دي ساته او که نه نوزماوار شو

زه چي ننگ داسلام واخستم پښتون شوم
توره شپه مي وطن پرېښوده بيرون شوم

سل شوم زرشوم دهجرت په نوي ساه کي
زه مليون شومه له عزمه څو مليون شوم
ځمکه تنگه شوه په ما خوزه ډاډه تلم
پېښورته چي زما دويم ديارشو
په بمو نو مي کلوي سرنگون شوي
ستا صحراوي په ماځي چي پرو ن شوي
هله ستري زما له تا چي تاویدل به
دست غيب زما درغنده بدلون شوي

اوس چي خپل کبر په نيمه لار کي خوار کړم
انقلاب زما دبرم خوارو زار شو

که دروس سره په نره زه په جنگ شوم
جنگيالي دزمانې دنام و ننگ شوم
ناشکسته روس سر ماتي ماتي و کړه
دخوشحال په اند چي زه ئي سر په سنگ شوم

دالوني او فخر هلته مي نصيب شو
چي مي بال و بچ په تاكي په کرار شو

زه دنورو غوندي نه وایم چي جنگ کي
ما ور کړي زړ او سردستا په تنگ کي

جنگ زما و ته مي ودریدی په ننگه
روس که وتبش ته لا يي زما په څنگ کي
دوحشت شپه مي په تا با ندي رڼا شوه
دوست هغه دي چي په بده ورځ په کار شو

مسافر نه وم ميلمه وم دلته کي زه
زه دکور په شان دمه وم دلته کي زه
قول ملت زما په خپله ميلمه پال و
که هر څو پاره جامه وم دلته کي زه

«پاک ملت» ماته په زړه کي چي ځاي زاځي
نو په پاک دنعمتو نو بـيرو بارشو

پيښوره ماته گر ان لکه خپل ځاک ئي
دمه ځاي چي «دافغان» او هم دپاک «ئې»
توريالي دي دتاريخ چه ميلمانه کړل
ته په سترگو کي ازغي دهر ښکيلاک ئي

دتاريخ دلوي هجرت کيسه دي ويږه
ا فتخار ئي ستا په سر لکه دستار شو

په دغه حال کې چې د زوی، لیسې پوښه
په دغه حال کې چې د زوی، پوښه د زوی د

د زوی دغه حال کې چې د زوی، پوښه
د زوی دغه حال کې چې د زوی، پوښه

مهاجر دستا دکور به پښتانه شي
په عزت به خپلي خاوري ته ستا نه شي
مخه بڼه ورته په زور وايه انصاره
چي په بده مي خوشحال دي چي کانه شي

اچي ماته به ئي کتل اوهم ويل به ئي
بارشو داپيټي زموږ داوپو بارشو

داڅه لر عمر خونه و پيښوره
دشينو ماشوم مي هم وکړه دغره
په هر (اړکي) دي بدل کړل ما پو ستونه
دهمت کيسه مي ولوله ژوره

ماددين په خاطر شاکرله کابل ته
په استان دي دستانه وبيرو بارشو

تا ته زما کيسه له هر چاده څرگنده
ټول دستاشو تر تڅاره تر هلمنده
ماشومان او بوډاگان مي تا تر خوا کړل
طيارو چي زغلول کنده په کنده

مظلو مان لکه باران چي اوریدل به
اوس په نورولکه ابردکو هسار شو

مهاجر چي زه د لور او دختنیک شوم
بي اسري دي زه په سرو رغو کي وړک شوم
سرو غر مو او توروشپو سره ســـــــــپارلم
تنها پاتي په میدان لکه « شلک » شوم « ۱ »

داد مخ داوښتو کسان مي نه وو
هم خجل دبي وسي مي زوي ته پلار شو

نه مو کور نه مو خیمه ، نه مو بستر
خوندي کړي مو له ظلمه فقط سړ
وطن د پریـــــــــښودو مي چاره نوه
دین ناموس ته مي پیښ شوي لوي خطر

مادخدای په لاسره دي وطن ته مخ کړ
غليم خوښ شو چي دښمن لارو فرار شو
حوادثو زه په سل کمپو نو خـــــــــورکړم
بیل له زو به هم له پلاره هم له ورور کړم

(۱) دلوگر دپیارو خیلو په دښته کي گوښي پروت کلي دي

ما ته هيڅ را پاتي نه شول غير له خدايه
بي وسي لکه خيمه په ځان نسکور کړم
گډوډي مي په هيواد کي ځوانه شوي
ټول ملت مي ځکه هسي ناکرار شو

مايو عمر په بيديا او سفر تير کړ
خلکو څه زده چي ماڅرنگ محشر تير کړ
په داخل کي مي دگټو لاندي ژوند و
مه مي پوښته چي مي څرنگ بهر تير کړ

حو صلي مي صبرو زغم دواړه ځلمي کړل
دغمو چي مي په کور باندي بيگار شو

چي په کورکي دجنت غوندي ويا لي تلي
چي په سيورو دباغچو کي ني وږ مي تلي
سره غرمه کي مي ليدل چي ديو ميل نه
داويو دژي دلاندي ني خولي تلي
گر بلا داکوړي مي نه هيريږي
جل وهلي ني داجل سره کنار شو
بي کسي هم په پردي وطن چه راشي
ژوند ني مه بوله دمرکه هم سواشي

زما په وړارو بورو کونډوچي څه تير شول
پرک به و چوي که په تيره باندي راشي

چي يتيم ئي ددستار او دثمر شي
نو دموړ په سر ئي تا و دغم دستارشو

داڅه سيرو سياحت نه ؤ چي دلته
راشم بنارديډبنور او يائي بل ته
په ما سل رنگه لمبي داور وي بلي
دبابل اور ئي راوړي وه کابل ته

بتکده ئي دکمون کنډو کپر کړه
ابراهيم غوندي مي قوم ځکه په نارشو

په کر هاله مي چي څه را غله خبر ئي
با جوړ ته هم درواوښت محشر ئي
ماته پاتي دکر هالي مقبره شوه
ستا کر هاله کي مشته شول درېدر ئي

زما کر هاله کي نوينو سيلابونه
ستا کر هالي کي داوښکو رو دبارشو

چي مي ستر گو ديتيم ته چيري گوري
و به ويني پکي سل کر هالي نوري
داوطن ددرديدلو حادشو دي
په ماتم ئي نن په تن کړه جامي توري

زه به کوم يو درته بنيم چي اعدام شو
زه به کوم يو درته بنيم چي په دار شو

مقبره ده دسرنو هره باره
ده خوابگاه دشهيدانو هره گاره
لږ قدم په احتياط په احترام ږده
ککړي دي دسړيو هره لاره

دافغان په کور کي نومره خلک مړه شول
ورک له مرگ دافغان دبچي ډار شو

پيښور ه زه بلاق کي را کيږوم
مصيبت اوواو بلاق کي را کيږوم
داچي ستا په کور ميلمه شوم تر نورو زه
زه دروس په ماجراو کي را کيږوم
بوريا به ئي دبل په تخت وړ نکړم
که مي ملک له حواشو په کرار شو

ستا نه څه پټ کړم دکور ئي پيښوره
زما دبدي ورځي ورو ئي پيښوره
روس چي مات شو امريکا په ځان ويريږي
مخکي رپري لرم نوري پيښوره

روس که لرشو تري خو ندي مي ټول جهان کړ
امريکا ته گوره څه کړي نن ئي وار شو

کيله نکړم له تورانه که لار نه وږي
دامت چي را سره کله بار نه وږي
زه له خپلو گيلمن يم چي خپل وژني
دد بنمن سره پخلا دي تلوار نه وږي

زه چي لوي او څو مړه لوړشوم مگر حيف حيف
په پيغور چي مي بدل هرافتخار شو

اوس ده من « زامن پر مړه شول ښاغلي
چي سړي و هغه مړه شول يادي غلي
د قدرت د گواکيو نه ما يوس يم
دمات شوي د بنمن مخکي مي چي زغلي

ځان چي غواړي قوم به خودداسي سپکېږي
په جهاد دروند شوي قوم مي څنگه خوار شو

چي له تا نه نې سر و کيښ په کابل شو
دېرډو نه نې لاس و خوت نور پخپل شو
آ- اسلام چي دافغان نوم نې ژوندي کړ
لدي واړو نې سوري سوري گوگل شو

و کم ظرفي قدرت په ورځ شکارېږي
د پرون مجاهد څرنگه اشرار شو

زه په دام دازمېښتو نوکي را گيريم
زه سپک کړي چي نخوت دهر امير يم
زه بي لاري رهنماو کړم بي لاري
زه چېچلي ارادت او خپل تد بير يم

په گتېلي خپل کابل کي اسير گرځم
هم بد نام مي پکي بېره او دستار شو
پيښوره زما زخمو نه نه جوړېږي
دانفاق وهلي زېو نه نه جوړېږي
دشمنان د عقيدې مې واني زېه کي
داسلام په نام حزبو نه نه جوړېږي

داسلام په نامه کار دآزري کا
دعو تگر مي دپرون اوس ټيکدار شو

دلته گوره هر ظالم پکي طرف دی
چي ښه وائي ځان ته هغه بي طرف دی
نن طرف او بي طرف دواړه مجرم دي
چي پکي مي دملت ټول حق تلف دی

دمنطق خبره لاره زور مطرح دي
چي وژل کا هغه زيات پکي حقدار شو

پيښوره داڅه ژوند دي چي په ماده
په وطن باندي مي بل شان کر بلاده
څوک تري تشتي څوک وردرو مي په تريکو
هک حيران پکسي امي او هم ملاده

بي حيا چي پکي زور ومونده نوهله
بنده خپله دهموس داقتدار شو

يو ملت مي څو ټوټي شو ته ئي شماره
نيم په کور او نيم بي کوره نيم په لاره

څوك په يو نوم څوك په بل نوم كړېني كاري
دتقسيم خبره لاره تر مزاره

ولسوال مي شهنشاه شو والي څه كړي
پدي ملك دگړو ودي كي كل اختيار شو

چي تر ټولو ښه وژل كا نو جنرال شو
چي په مرگ مو رتيبي وړ كړي دامو حال شو
نه به ته وي نه به زه وم كه سببا ته
خداي ئي مكره څوك په ديوكي مارشال شو

څومي دا نشي اخستي په خودكيري
گڼه تير هم وړ سره زمونږه وار شو

داسلام په نامه ځانته كار و باسي
په حيله هر ناروا ته لار و باسي
داغ ميخونه به دي ووهي په سر كي
دا چي گڼي له پښودي خار و باسي

هغه كل چي داوبو پر ځاي دي ويني
وړ كولي اوس دستا دلاري خار شو

لوي اسلام مي تري نه ننگ کا چي په نام ني
داسي لوي رسوا و کړي څوک په بام ني
چي په واک کي ني ښکاره خپل حقيقت شو
او س پو هېږم چي ډوکه وه ښه مرام ني

دشعار فضل ني لار ځلک ني نا وري
حقيقت کي ني ښکاره په اقتدارشو

پېښوره دغه ستونزه به هم حل شي
دادتير غوندي به بيا مي الله مل شي
دازاد افغانستان خوب چي رښتيا شو
تير به نور دغه نور دځنگل شي

انقلاب کي لاندي باندي او ترخي وي
چي دگل مينه مي کړه په لاس مي خار شو

دغه شپه به خدای سبا کا پېښوره
غليمان به خدای رسوا کا پېښوره
کېږي چي څو مړه تاوکا باک ني مکړه
دابه گو وټول تباکا پېښوره

یه زما دبـو ورځـو کلک ملگری
و به گوري شخ دستار که رون سهار شو

تا پرېږدم چي دهجرت دشیو ملگریه
ډیر خفه یم دنکبت دشیو ملگریه
په قیامت چي پلار له زو به بیزارېږي
زه به ستایم دقیامت دشیو ملگریه

نه هیرېږي پیښور کله هیرېږي
ځکه مالره په بده ورځ په کار شو

ته زما دشهیدانو مقبره ښي
ته زما دماشومانو خاطره ښي
تازما په سر بمونو ته تن ورکړ
ته زما غورځنگونو گهواره ښي

پیښوره ته خو زه او زه خو ته یم
یو ډبل نه چي په بده ورځ کي جار شو

ته زما دهجرتونو خاطره ښي
ته زما دعظمتونو خاطره ښي

دلته ماته پاچاهان په سـلامي شول
ته زما د شهر تـونـو خاطره ني

روس مي مات ستا په بازو کړخوددي ستايم
چي منکر دي څوک دښودي گناهگار شو

خدای دي سـاته پيښـوره زما وطن شوي
زما د پيرونـا زولو ته مدفن شوي
ته چي هر څه يي خوئي ولي صحرا وي
ستا زما دي هسکـيـرلو ته چمن شوي
خدای دي سـاته ددي دهر دسـپـيرونه
شاخ ني مات شه که په تادکل گزار شو

B

3.532

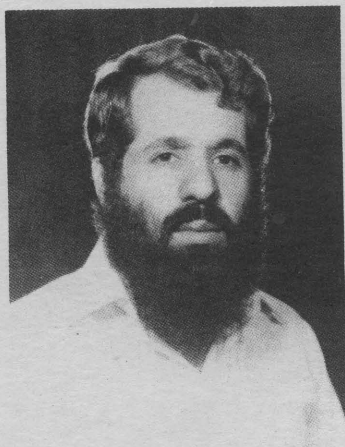
MUZ

4358

زماد ۱۳۵۳ کال دسلواغي دمیاشتي دهجرت ملخري

شهید شابدال (محمد خان)

داکتر عبدالبصیر (محمدانور)

محمدزمان « مزمل »

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library